

CUM L-A ASCUNS CEAUSESCU PE CEL MAI VÂNAT TERORIST: ȘACALUL

Cel mai temut terorist al anilor '80 a avut bărlug sigur în România, scria în ziarul nostru în urmă cu ceva vreme. Primele misiuni de la Ceaușescu, bani și arme de la Securitate. Paradox: de câte ori își făcea apariția în București, ofițerii USLA care aveau misiunea să-l captureze erau trimiși de șefii lor să se bronzeze pe Litoral. Așa, ca să nu se întâlnească, din întâmplare, cu „vânatul”.

Fantoma Șacalului la București

Personaj de legendă, Ilici Ramirez Sanchez, zis „Carlos Șacalul”, a fost în România la el acasă. În Europa occidentală, vreme de două decenii, a semănat sânge. Pe urmele pașilor săi călătorea, de la Paris la Viena și apoi la Madrid, moartea. Uciderea cu sânge rece cu trei gloanțe în cap. Cu același calm planifica atentate cu bombă. Le regiza și lăsa altora sarcina să le ducă la îndeplinire. Il vâna CIA și Mossad. Il curta Ararat și George Habash. Ceaușescu îl cocoșea. Ii dădea bani, arme și găzduire, cerându-i în schimb să rezolve murdările răfuieli cu adversarii politici din Diaspora.

Oficial, și la noi în țară, Carlos era un proscris. Fotografii lui erau agățate pe pereți la punctele de frontieră. Fotografii vechi, care n-aveau nimic în comun cu înfățișarea reală a teroristului. Unitatea antitero primise misiunea să-l captureze când intra în România. Paradoxal, când „Șacalul” intra în București, ocrotit de un grup de „inițiați” din „celula R” a Securității, ofițerii care-l aveau în lucru erau trimiși la plimbare, pe Litoral. După '90, colonelul Nica, ofițerul care păstra contactul cu temutul terorist, a confirmat legăturile Securității cu „Șacalul”. La scurtă vreme, Nica și colaboratorii săi apropiiați au murit de cancer. Secretele lor i-au însoțit în mormânt. Teroristul a fost prins în Sudan și condamnat pe viață în Franța. N-a vorbit nimic despre misiunile primite de la Ceaușescu și nici nu va vorbi. Ancheta declanșată la București de justiția europeană a murit în fașă, din lipsă de probe. Iar dosarele SIE pe această temă (câci cele SRI nu conțin decât file albe) vor rămâne bine încautate, clasificate pentru încă mulți ani.

Ani la rând, „Șacalul” a fost „vânat” de CIA, FBI, serviciile speciale franceze și Mossad. Norocul a fost de partea

agenților francezi ai DST (Direcția Supravegherii Teritoriale), care l-au capturat în anul 1994 pe teritoriul Sudanului. Adus la Paris, în condiții de maximă siguranță, Sanchez a fost judecat și condamnat la închisoare pe viață. Cu mult timp înaintea arestării sale s-a știut că „Șacalul” și-a asumat calitatea de „braț înarmat” al mișcărilor extremiste musulmane. De asemenea, s-a mai știut că Ilici Ramirez Sanchez s-a bucurat și de ajutorul constant al serviciilor secrete ale țărilor comuniste, inclusiv România.

Biografie de gangster cu școala la Moscova

Până la un anumit punct, biografia „Șacalului” este asemănătoare, atât prin originea lui socială, cât și prin fanatismul convingerilor sale politice cu cea a multor anarhiști celebri. S-a născut la 12 octombrie 1949, la Caracas, fiu al unui avocat deosebit de bogat, simpatizant al Partidului Comunist Venezuelan. La doar 17 ani, Ilici Sanchez a aderat la Mișcarea Studenților Comunisti din această țară și în 1964 a plecat într-o tabără de tineret organizată în Cuba. În 1968 și-a început studiile la Moscova, unde s-a înscris la cursurile Universității „Patrice Lumumba”, studii pe care însă nu a mai apucat să le termine. La începutul anilor '70 a fost reținut și anchetat de autoritățile sovietice pentru participarea sa la un atac încheiat prin devastarea Ambasadei Libanului din Moscova și ceva mai târziu a fost expulzat din URSS. După o scurtă perioadă de timp petrecută în Berlin de Est s-a stabilit în Liban, la Beirut. În 1972 a plecat și de aici și s-a mutat la Londra, unde s-a înscris la cursurile London School of Economics (Școala de Economie Politică).

(Continuare în pag. a III-a)

De multe ori, celebrul terorist Carlos „Șacalul” și-a găsit adăpost în România FOTO: AFP/MEDIAFAX

A fost brațul înarmat al Securității

21 februarie 1981, ora 21:50: O puternică explozie zguduie sediul postului de radio Europa Liberă, din München, în zona de emisie a secției cehoslovace. Conform Raportului de cercetare al Poliției Bayern, inclus în Dosarul nr. 782-230/1981, această explozie a provocat rănirea gravă a opt persoane, aflate în incinta secției, și a altor patru din clădirea învecinate. Pagubele produse: peste patru milioane de mărci. Conform anchetatorilor germani, deflagrația a fost provocată de o încărcătură de 20 kg de nitropentă care, alături de distrugerea clădirii, a mai produs și un crater circular cu diametrul de doi metri și adâncimea de un metru. Informații provenite după 1990 din arhivele STASI au adus indicii că „Șacalul” a executat acest atentat la cererea Securității române, care l-a plătit cu un milion de dolari.

20 iulie 1981: Jurnalul Emil Georgescu este injunghiat cu 26 de lovituri de cuțit în apropierea locuinței sale. A supraviețuit acestui atac, dar până la moartea sa (1985) a fost convins și a declarat-o public, că a fost victima unei conspirații puse la cale de Securitate. Opinile sale au fost confirmate de informațiile obținute tot din arhivele germane, din care rezultă, într-adevăr, că el s-a aflat pe lista de „comenzi” pe care „Șacalul” o primise de la București.

Vănam o vulpe care-și avea bărlugul în casa stăpânului

Mergând pe urmele - peste măsură de firave - lăsate de „Șacal” în România, ne-am întâlnit cu unul din

„vânătorii” asmuțiți, la începutul anilor '80, pe urmele lui. Interlocutorul, căruia îi vom păstra anonimatul, ne-a istorisit strădania zadarnică a copoilor de-a prinde o vulpe, fără să știe că vânatul își avea bărlugul... chiar în casa stăpânului.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL ZILEI

Aflat la Berlin cu ocazia manifestărilor dedicate împlinirii a 40 de ani de la înființarea RDG, Nicolae Ceaușescu s-a întâlnit cu Erich Honecker căruia i-a transmis un salut cordial și călduroase felicitări cu prilejul aniversării țării sale. La rândul său Honecker a mulțumit pentru salutările și urările care i-au fost transmise și a urat la rândul său comunistilor români, mari succese în împlinirea Congresului al XIV-lea al PCR. Cei doi conducători de partid au avut, de asemenea, un schimb de păreri privitoare la problemele actuale ale politicii mondiale, dar și asupra mișcării comuniste și muncitorești internaționale. S-a subliniat că PCR și PSUG se pronunță

hotărât pentru dezvoltarea și perfecționarea socialismului pe baza principiilor marxist-leniniste, ale socialismului științific, în conformitate cu realitățile existente în fiecare țară.

Întâlniri oficiale cu vietnamezii

Tot cu ocazia prezenței sale la Berlin, Nicolae Ceaușescu s-a mai întâlnit și cu tovarășul Nguyen Van Linh, secretar general al CC al Partidului Comunist din Vietnam.

(Continuare în pag. a III-a)

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Represiunea din România. Despre exproprierea bunurilor

„El País” din 6 octombrie 1989 abordează situația raportorului ONU pentru România și publica, sub titlul „Eu acuz”, pasaje ample din textul redactat de Dumitru Mazilu pentru subcomisia internațională.

„Cum este posibil” - se întreabă Mazilu în raportul său - „ca o societate civilă să permită de-a lungul deceniilor ca o mână de oameni să le exproprieze toate bunurile, să le transforme casele în moloz, să le distrugă modul de viață și să le zdrobească voința? Într-o societate modernă, în sânul căreia știința și tehnologia s-au ridicat la un nivel înalt, este inimaginabil că o singură persoană care a ajuns la vârful ierarhiei sociale (cum se întâmplă în România) să dicteze înființarea de unități economice gigant, să își fixeze proprii parametri operativi și să stabilească propriile programe de funcționare fără a desfășura, în prealabil, un studiu de specialitate sau vreun alt calcul economic.

Prin măsurile economice impuse cu forță a fost posibil ca în România să se cheltuiască milioane de dolari pentru cumpărarea unor fabrici depășite

moral din străinătate și instalarea acestora pe teritoriul național fără o minimă prospectare a pieței.

Prețul este foarte scump. Adevărul a ieșit la iveală. Toată lumea are de suferit de pe urma dezastrului economic. Nici tănuirea, nici falsificarea sistematică a cifrelor reale nu mai pot ascunde dezastrul din România.

Ierarhia guvernamentală este terorizată prin metodele represive folosite de clanul dictatorial. Tuturor le este frică să ia atitudine, pentru că asta nu înseamnă numai pierderea slujbei, ci și a libertății și chiar a vieții. Lumea își pune speranța în cursul natural al lucrurilor (dispariția tiranilor), care ar însemna că ordinea lucrurilor s-ar schimba din acel moment.”

Luxul clasei conducătoare

„Există două lumi (în România)”, spune Mazilu, „Palate pentru despoți și lagăre de concentrare pentru milioane de oameni.

(Continuare în pag. a IV-a)

DIN BANCOTECA „EPOCII DE AUR”

În audiență la Dumnezeu

Unul dintre ultimele bancuri „cu adresă” care au circulat în perioada premergătoare Congresului al XIV-lea al partidului a fost cel despre audiența pe care Creatorul Suprem a acordat-o, firește, în mod separat, lui Gorbaciov, lui Bush și lui Ceaușescu. Iar tăcutul bancului cu pricina este semnificativ pentru starea de spirit a unui popor tot mai puțin încrezător în „viitorul de aur al României” și tot mai dezamăgit de lipsa unei reale schimbări în bine a vieții sale de fiecare zi.

Asadar, pe la începutul toamnei lui 1989, Gorbaciov, Bush și Ceaușescu solicită și obțin, rând pe rând, audiență la Dumnezeu. Fiecare voind să afle de la Creatorul Suprem cum anume va evolua destinul său politic în viitorul mai mult sau mai puțin îndepărtat.

Primul intră în audiență Mihail Gorbaciov.
- Mărite Doamne. După cum Tu, desigur, cunoști, noi, în URSS, am declanșat o vastă acțiune de reformare din temelii a stărilor de fapte, acțiune denumită „perestroika”. Spune-mi, rogu-Te, Doamne, când crezi că vom putea să depășim America, atât în ceea ce privește nivelul de dezvoltare economică și forța militară, cât și în ceea ce privește nivelul

de trai al popoarelor noastre.

Fără să clipească, Dumnezeu răspunde:

- În nici un caz pe perioada mandatului tău!

Gorbaciov iese din audiență pleștit. Intră Bush:

- Slăvite Stăpân al Lumilor, spune-mi, Te-aș ruga, când vor reuși Statele Unite să aducă pacea mult visată în Orientul Mijlociu?

Tot fără să clipească, Dumnezeu îi răspunde:

- În nici un caz pe perioada mandatului tău!

Bush iese dus pe gânduri.

Ultimul, dar nu și cel din urmă (crede-eli), intră Ceaușescu:

- Doamne, după cum desigur ai citit în ziare și ai văzut la televizor, România și-a achitat integral datoria externă. Acum avem noi de recuperat foarte mulți dolari, reprezentând datoria unor state prietene, în curs de dezvoltare. La apropiatul Congres al XIV-lea al PCR vom adopta programe clarviziore și cuceritoare de dezvoltare economică-socială a României, menite să ridice țara noastră pe noi și tot mai minunate culmi de civilizație și progres...

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

7 octombrie (sâmbătă)

Soarele a răsărit la 7:20, a apus la 18:46
Luna a răsărit la 14:28, a apus la 23:08
Sărbătoare creștină: Sf. M. Mc. Serghie și Vah; Sf. Sfinții Mc. Iulian, Chesarie și Polihronie.

S-a întâmplat la 7 octombrie 1989

● Reuniunea Comitetului Director al Comitetului Internațional Auschwitz, care s-a desfășurat la Frankfurt pe Main, în RFG, a analizat activitatea acestui organism internațional în perioada precedentă și a stabilit sarcini pentru activitatea viitoare privind lupta pentru pace, dezarmare, împotriva manifestărilor neonazismului, neo-

fascismului, antisemitismului, terorismului și rasismului. Din România, a participat din partea Comitetului Foștilor Luptători și Veteranilor de Război împotriva Fascismului, Sauward Sanda, membru al Comitetului Director al Comitetului Internațional Auschwitz.

● În orașul finlandez Naantali a fost inaugurată o expoziție de pictură contemporană românească înfățișând câteva dintre valoroasele creații ale unor cunoscuți pictori din țara noastră. Cuvântul inaugural a fost rostit de prof. Lauri Lindgren, prorectorul Universității din Turku.

● La Beijing au avut loc convorbiri între Li Peng, premierul Consiliului de Stat al RP Chineze, și Kaysonne Phomvihane, președintele Consiliului de Miniștri al RDP Laos, secretarul general al CC al PPR Laoțian. Cele două părți au reliefat semnificațiile dialogului chino-laoțian în contextul relatării și promovării relațiilor bilaterale. S-a subliniat, de asemenea, că dezvoltarea legăturilor dintre cele două țări ar contribui la un climat de pace în Asia și Pacific.
Roxana VINTILĂ

JURNALE PERSONALE

7 OCTOMBRIE

Seară basarabeană: Gheorghe Malarciuc și Ion Scutelnic din Chișinău, Goma, Victor Lupan, Mihai Korné, Vladimir Socor - de aici.

Ne aduc „Glasul”, păpuși în costume naționale, votcă și coniac rusesc. Dar, mai ales, un fel de curaj domol și impresionant. Malarciuc și Scutelnic (cineast) vorbesc despre lupta lor pentru impunerea limbii române („moldovenească”, cum îi spun ei, cu prudență) și a alfabetului latin cu atâtea naturalețe, încât nu se strecoară în limba lor nici un clișeu patriotard. Ca în tot restul Europei de Răsărit, scriitorii sunt în fruntea luptei. Îi punem în gardă: Bucureștiul le trimite doar scriitorii de curte. Facem planuri, le dăm cărți, schimbăm adrese, ne invităm la Chișinău. Vladimir Socor l-a luat interviu lui Malarciuc - de vreun ceas și jumătate; Korné le promite un aparat de fotografiat; Lupan le dă casete video, Goma - Din Calidor, cu dedicație.

Casa e plină de fum și de atmosferă prerivolucionară. Contrara ceea ce ne-am fi putut aștepta, nimic nu e ridicol sau retoric. Dimpotrivă. Vor fi scriitorii lor cam sămănătoriști la carte (e reproșul pe care îl face V. Lupan), în acțiune sunt însă lucizi și cumpătați.

Suntem impresionați.
Monica Lovinescu, Pragul.
Unde scurte V, București, Humanitas, 1995, p. 221

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

LA SECU, SUB ARME

În septembrie '89 Costin pleca în armată. Că a fost repartizat la petlițele albastre cu margini roșii, n-a fost alegearea lui, dar a reușit totuși să se strecoare ceva mai aproape de Constanța - la Tulcea - gândind că va ajunge mai des acasă. A ajuns și acasă, dar abia după cinci luni, când a fost transferat la unitatea de Jandarmi din Constanța, pentru că singura invoire

de care s-a lipit în tot acest timp a fost una de trei ore.

„Septembrie '89... armată scria pe mine, am luat valiza de la văr'miu, care abia se-norțese, și pe-acți-e-drumul: gara Constanța - linia la care trăgea trenul de Tulcea. Am încercat, într-o doară, Politehnica anul acela, dar nu m-am stresat deloc. N-aveam chemare defel către inginerie, și, pe de

altă parte, cred că eu am fost unul dintre puținii... ciudați care voiau să facă armata. Bine, imediat cum am terminat-o, am intrat la istorie, căci arheologia m-a pasionat încă de prin clasa a V-a. Am fost chemat la incorporare prin iulie. M-au dat atunci la Trupe Speciale la Focșani.

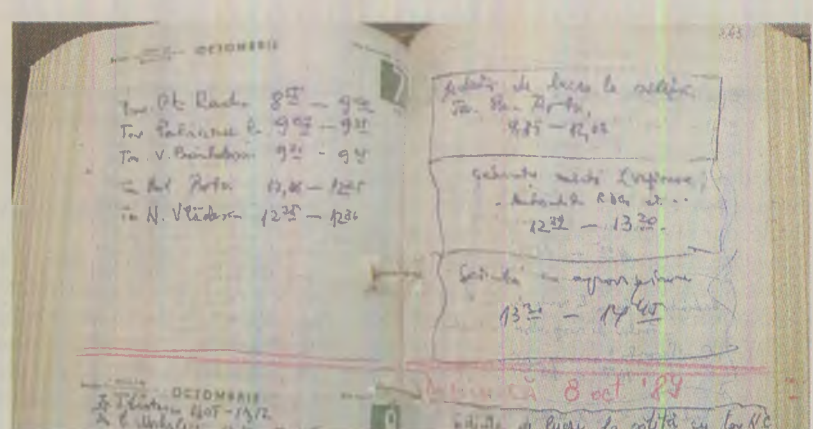
(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Sâmbătă, 7 octombrie 1989, programul Cabinetului 2 a început cu primirea lui Constantin Radu.

S-a văzut apoi cu Poliana Cristescu (orele 9:07-9:35). Pe parcursul acestei întrevederi a fost primit și Vasile Bărbulescu (orele 9:21-9:25). Vizitatorii nu s-au simțit stingheriți, căci se întâlneau uneori, ca între neamuri, și la Petrești. O gospodărie mai arătoasă, administrată de CAP, devenise în urmă cu câțiva ani „casa părintească” a Elenei Ceaușescu. Mam-mare venea, la curte cu nepoții când erau mai mici. Dar Poliana și Lică Bărbulescu o vizitau în '89 mai des decât nepoții ei.

După acest intermezzo, Elena Ceaușescu s-a retras, la săliță, cu Emil Bobu într-o ședință de cadre (orele 9:35-12:03). Au continuat-o în Cabinetul 2 (orele 12:06-12:25). După care l-a primit pe Nicolae Vlădescu.

recent aniversat la Berlin?

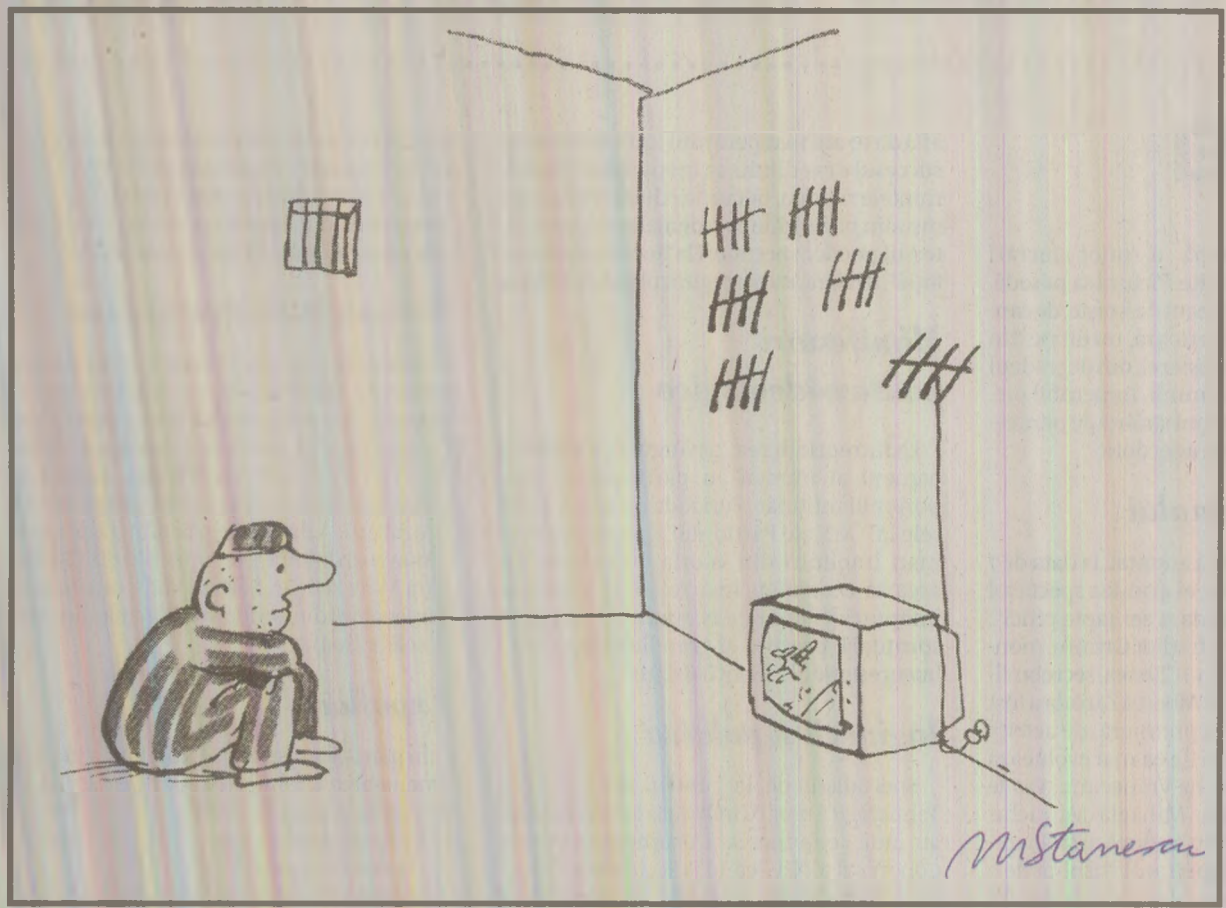
În absența lui Ceaușescu - ocupat cu primirea oaspetelui Yasser Arafat - Elena Ceaușescu s-a ocupat iarăși cu „aprovizionarea” (ședință între orele 13:30-14:45).

Probabil că raportul „tovarășei de viață” asupra chestiunilor aprovizionării l-a nemulțumit, seara, pe Ceaușescu. Căci a doua zi, duminică, la prima oră, secretarul general al partidului și șeful statului român a prezidat, la săliță, o lungă ședință pe tema aprovizionării Capitalei

(orele 9:30-10:50). Știa Ceaușescu că în magazine și piețe nu se găseau mezeluri, carne și lapte? Categoric, da, răspund cei care-l însoțeau prin țară. Nu admitea însă nici o discuție asupra acestor realități, tratându-le, cum se vede, ca simple deficiențe de „aprovizionare”.

În așteptarea lui Nicolae Ceaușescu, ocupat cu discuțiile cu prietenul Arafat, Elena Ceaușescu s-a întretinut la birou - și duminică dimineață - cu Poliana Cristescu (orele 11:05-13:12).

Lavinia BETA

Turist român la Riga

Dimineața aceea de august am plecat cu toții la Yurmala, pe malul Balticii. Ploua mocănește, căpos, fără speranță. Era cam frig. Din când în când, eu am un fel aproape tiranic de a-mi impune voința. Oamenii vouau să-și rezolve cumpărăturile. Iși deșertaseră bună parte din marfă în lifurile kievene riganeze, aveau ruble. Acum trebuiau să facă treaba inversă: aprovizionarea sovietică pentru piața internă. În acel an, cumpărăturile de tip erau: canistreele de benzină, aurul, băloanele și, mai rar, mai dosit și pentru fețe simandicoase, drujbele. În genere, excursiile aveau mabulismul lor: partea I, se vinde marfa autohtonă, partea a II-a, se achiziționează marfă de la celălalt, partea a III-a, se caută strategii de dosire. Imi amintesc revelațiile mele despre lungul drum al pieței către piața în Hotelul Cosmos din Moscova. Abia atunci, în ziua plecării spre casă, am realizat proporțiile fabuloase ale acestui comerț înflorit. Holul Hotelului Cosmos era de un lux care te cam lăsa fără grai: un lux modern, suplu, nimic gri, nimic țarist sau stalinist. Un spațiu larg și generos cum numai la americani și la ruși am văzut, în megatările acelea care, la acea oră, erau încă ambele supraputeri. E drept, una cam pe moarte, deși, pe bune, nu-ți dădea pe moarte, fiindcă locuitorii erau neașteptat de veseli față de aplaudatorii lui Ceaușescu. Ei bine, în holul Hotelului Cosmos, seara era plin de lume. Până și șeicii arabi, băieții de petrol-dolarii la țecherea, își scoteau cele patru neveste la preumblare și le fățuiau de colo-colo să le vadă lumea călătorească de diamantele cu care erau tivite valurile de pe față. La noi în grup se dăduse plecarea. În sfârșit, toate achizițiile celor zece zile de orgasm comercial au trebuit să devină publice. Lângă canapelele îngropate din hol, alături de mesele transparente și în lumina strălucitoare a cristalelor geometrice, radeau, ca să zic așa, printre șeici și șeherade, zeci de canistre arabe. Am ajuns într-un minut în costum de baie și am înnotat lung, în apa aceea ca sângele încheag. Pe mal, colegii mei serioși și elevii mei ascultători răcneau cuvinte grele. Cred că Liviu nu a mai suportat să audă atâtea sudălmi la adresa dirijării lui. M-am trezit cu el în mare, râzând cu gura până la urechi:

— Acum măcar ne înjură pe amândoi!

Starea conspirativă cred că a început să se teasă chiar atunci. Eram la aproape un kilometru de ceilalți, nu-i auzeam, îi vedeam doar gesticulând, tremurând în ploaie. Când nu mai aveam chef de imaginea acelei lumi castratoare, ne întorceam spre orizont, cu fața la indefinit și cred că, într-un fel, ne venea mai degrabă să o luăm înainte decât să ne întorcem. La întoarcere, în afara mamei lui

Liviu, nu mai vorbea nimeni cu noi. Dezaprobare prin tăcere. Eram ca și izolați, deși, cu coada ochiului, nu era aproape nici unul care să nu ne privească.

La Riga, în fața hotelului începuse o largă foială de oameni. Eu nu înțelegeam rușești și nu pricepeam nimic. Am auzit-o doar pe Tovașă T. spunând tuturor:

— Intrăți înăuntru, luați masa și stăm liniștiți, fiecare în camera lui. Dacă cineva are intenția să plece, o face pe răspunderea lui. Eu nu garantez pentru consecințele din țară.

Ce naiba s-a întâmplat? M-am uitat spre Liviu. În cinci minute eram amândoi deja pe strada de vizavi. Tot nu înțelegeam nimic, decât că oamenii răsăreau tot mai mulți, de peste tot, ca și când întreaga populație și-ar fi dat întâlnire acolo, în fața hotelului. Doar pe fețele lor citeam ceva extrem de straniu, ceva ce eu una nu mai văzusem în mulțimi: un aer comun de mândrie, un fel de triumf cu premeditare. În mintea mea, adunările uriașe se făceau la porunca sectorului sau municipiului de partid, lumea zăcea în silă într-o rână, strămbându-se a lehamite când trecea câte un tovarăș agitat:

— Hai, măi tovarăși, strigați, măi, că știți lozincă. „Stima noastră și mândria Ceaușescu, România!”

— Scularea de pe iarbă, că v-a-i mama dracului în picioare! Unde-i secretarul de partid al întreprinderii? Dau cu el la munca de jos, de nu se mai vede. Și mătușă, tovarășico, ce stai ca o vacă la pășune? Nu v-am zis, dom'le, să nu mai veniți cu plase la miting? Hai, măi tovarăși, hai acu' cu toții, că îl văd pe tovarășii Croitoru îndreptându-se spre noi... „Stima noastră...”

Cam asta era experiența mea în adunări mari de oameni, așa că, pentru început, i-am privit doar cu o oarecare contrarietate: ce e cu aerul ăla pe al lui să-i tragă Te Deum în public.

Am intrat pe o străduță laterală, în magazin de bijuterii. Acolo am găsit cerceii mei cu un beționar auriu de care atârna o perla. Liviu era pe lângă mine, vorbind încă puțin, încă

intimidat că se fățuie peste tot soiul de interdicții cu diriga lui. Cred că în acele minute mai era un copil, un copil în care parcă se cocea un tânăr. Nu bănuiam nici unul că, în câteva minute, crisalida se va sparge și proiectatorul va căpața, cu o viteză astromonică, dimensiuniul parteneriatului și ale comuniunii.

Ne-am întors de la magazin. Eu mai păstram ceva din atitudinea sfătos-profesorală, vorbindu-i copilului de lângă mine despre stilul gotic al clădirilor riganeze.

Pe strada noastră, așa mare de oameni nu mai era o mulțime fără sens. Ea devenise un lanț uman, nenfârșit, ca Baltica acelei dimineți. Un milion de oameni se țineau de mână, aveau privirile ferme în care surădea demnitatea. Câte doi pumni îmbrățișau strângeră bățul unui banner pe care scria în rusă și engleză: „Lituania este a lituanienilor!”, „Letonia e a letonilor!”, „No more Soviet Union!”

Și cântau, cântau ceva neinteligibil pentru noi. După cum suna, era un cântec de libertate, un cântec de le-bădă, un rămas-bun supunerii, un rămas-bun friții. Nu știu care dintre noi l-a tras de mână pe celălalt. Am intrat în lanț. Cântam fără cuvinte melodioasă. Cântam cu o bucurie fără margini. Poate era singura oară, în viața mea cel puțin, când imi era dat să strig cu glas tare, alături de semenii, dorința de libertate. Atăta doar că, în mod sigur, în clipa aceea eu imi doream să ne invadeze Gorbaciov, să ne ia satana locală de pe cap. Riga îl arunca pe Gorb. Eu mi-l doream.

Am diferența ucigătoare între cei cinci ani de când ei dăduseră drumul la robinetul cu libertate, iar la noi lațul se strânse că nu mai puteam respira. Așa nerăsuflare venea din afară, din frica de a deschide orice să nu auzi glasul gângav al dictatorului nostru cel de toate zilele, din umilinta multiplicării dependențelor (creșterea exponențială a lui, „oare se mai dă?”). Oamenii aceia nu mai așteptau să li se dea. Cereau. Iată o experiență pe care eu nu apucasem să o trăiesc. Cinstit, eram așa de fericită în dipele acelea,

mă simțeam pentru prima oară un om, nu un gândac moral. Știam că e o fericire de împrumut, o demnitate de import, un parfum trecător de libertate, ca și când ți-e dat să iubești o dată-n viață, un ceas, și în acel ceas trebuie să-ți lași toată ființa, celula cu celula, în voia acelei iubiri unicat. Straniu. Eu îl iubeam pe Gorb, și oamenii aceia pe care îi simțeam în palma strânsă a vecinului meu din dreapta îl respingea, îl alungau pe față. Nu știu ce simțea Liviu, nu l-am întrebat niciodată. Mi-era și greu. Palma strânsă a vecinului din stânga nu o trăiam diferită de a mea, nici măcar nu băgam de seamă că e altuia. Poate atunci s-au abolit toate granițele: de status, de vârstă, de rol. Am devenit, pur și simplu, doi oameni sau doi copii care se joacă de-a libertatea în curtea altora. Că în a lor, tata și mama nu le dau voie să strige decât „Stima noastră și mândria!”

Era clar că nici KGB-ul, nici alții, „băieți veseli” nu aveau nici un mandat să-ți oprească. Ziarisții locali, cei moscoviți, basca BBC-ul erau frumusele de față și filmau netulburat. Iar ei știau, oamenii din lanț, vreau să zic, știau că nimeni nu-i mai trimite în nici o taiga, în nici o Siberie. Că sunt, ca să zic așa, din ce în ce mai de capul lor.

Când s-a terminat, am plecat spre hotel. Era, de altfel, chiar peste drum.

În hol, tovarășa T. era lividă: — Treceți imediat fiecare în camera lui! Cum îndrăznești, măi femeie, să de amesteci în treburile interne ale Uniunii Sovietice? Și cum îți permiți să târăști un copil minor după tine? Să nu scoateți o vorbă! Nici unul. Lămurim noi asta la București!

Atunci, Liviu m-a prins de mână. Devenise un tânăr pe cât de ferm, pe atât de impertinent:

— A fost hotărârea fiecăruia să mergem acolo. Nimeni nu mă putea opri. Numai eu răspund de asta. Ea nu are nici o vină. Și nu mergem în nici o cameră. Mergem unde vrem noi.

Și am mers, dar asta e altă poveste. Mihaela MIROIU
Fragment din volumul Mihaela Miroiu, Mircea Milea, R'Estul și Vestul, Polirom, 2005, p. 90-95

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Am citit interviul lui Ilarie Voronca, apărut în traducerea lui Barbu Brezianu și Irina Fortunescu, cu o prefață, precum și alte traduceri ale lui Ion Pop, un vechi admirator al suprarealismului. Din puținul ce cunoașteam din scrierile lui Voronca, rămăsesem cu impresia că scrisul lui e o trombă, că să nu zico niagară de imagini.

Parcă-l văd pe Voronca așa cum l-am cunoscut, fugitiv, pe Strada Edgar Quinet, în fața vitrinelor Cofetăriei Capșa, cu un chip parcă strânsă a vecinului meu din dreapta, suferind, timid, nespuse de politicos, cu sufletul deschis unei eventuale comunicări.

Interviul mi se pare o splendidă și cutremurătoare autobiografie spirituală în care vizuina onirică, fantastică, se împletește cu trăirea interioară a poetului, fascinat de concepția artistică și metafizică a lui Brâncuși, pe care l-a cunoscut în intimitatea lăcașului său parizian din Montparnasse. Voronca scrie: „M-am dedicat studierii stăpânului meu. La amiază era ceasul când mă apropiam cel mai mult de el și mai că mă vâram sub scoarța lui, îi solicitam protecția și prietenia!”

Protecție și prietenie de care poetul se va bucura ca puținii alții. Creatorul, cum îl numește poetul pe sculptor, îi spunea într-o zi: „Și ce ai găsit spargând oginda? Acest neant, acest vid care sălășluiește în tine însuși!”

Așa e înfățișat omul — trecând prin nenumăratele lui fregolitanisme —, anume că se trezește la un moment dat luminat de un dram de luciditate, în vid. Și Voronca notează din cele auzite de la Brâncuși:

„Vidul din voi, care este și unicul motor al vieții voastre temporale, își este suficient stăpân. Identici stăpân și altora, el nu simte nici o dorință

de a poseda. El este în același timp unul și multiplu, este în tine și în semenii tăi, ești pretutindeni și în fiecare, fiind totodată invizibil. Așadar, dacă la început am creat lucrurile, scobindu-le după aceea pentru a le da vidul, am renunțat la fustele contururi. Acestei lumi a formelor îi aparțin ura și luptele necruțătoare. Operele pe care le creăm nu sunt decât vidul lor. Simțurile voastre nu sunt deprinse să perceapă decât contrariul vidului. Dar cu cât mai îmbelsugat și mai rodnic este el! Cășătorile dintre goluri se fac fără certuri și fără lacrimi. În viața noastră pământescă, dragostea singură știe ce înseamnă această goană după vid, acest efort de a cunoaște întangibilul gol” (pag. 108).

„Moartea trebuie să fie acest gol pe care încă de la naștere îl purtăm în noi.” (pag. 115).

Barbu Brezianu precizează în „Nota introductivă” că acest interviu a fost tipărit la Mayenne (Franța) în 1944, deci cu un an înaintea sinuciderii lui Ilarie Voronca.

În materie de gol, neant, vid, Ilarie Voronca ar adopta punctul de vedere al sculptorului Brâncuși, care a jucat într-un fel rolul de maestru spiritual, s-ar putea spune de inițiat și de guru, față de poetul pe care-l îndrăgise.

Cioran nu e prea departe de viziunea brâncușiană pe care o explicitează Voronca în interviu. Numai că acesta din urmă și-a trăit drama cu atâta înălțare și seriozitate, încât s-a sinucis la 43 de ani, în plină efervescență literară, pare-se și sentimentală, și spirituală.

Arșavir Aclerian, Jurnal în căutarea lui Dumnezeu, Institutul European, Iași, 1994, p. 210-211

Mi se spune că la una dintre ședințele de partid, ședințele de dare de seamă și de alegere care au loc în aceste zile (și sunt populare în mod ostentativ la radio și

televiziune), cineva (de la o întreprindere de aparataj electronic din Cluj) a cutedat să propună ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să nu fie reales în funcția de secretar general al partidului, susținându-și propunerea cu destule argumente. Vorbitorul n-a fost interzpus. Au luat apoi cuvântul încă trei persoane care l-au aprobat. După ședință, primul vorbitor a fost chemat la Securitate, dar după un timp i s-a dat drumul. Probabil n-au vrut să provoace un „scandal” tocmai acum, în preajma Congresului al XIV-lea al PCR. Aceasta nu înseamnă însă că opoziții nu vor avea de suferit. Zvonurile afirmă că și la alte ședințe s-au auzit voci contestatoare. Să fie aceste semne ale unui nou anotimp?

Victor Felea, Jurnalul unui poet lenes, Ianuarie 1955 — martie 1993, Editură îngrijită de Lidia Felea, București, Editura Albotros, 2000, p. 734-735

Ce fac în ultimele zile? Parcă am inviat. Încerc să conving pe unul și pe altul să semneze. Din nou tensiunea ieșirii din casă. (...)

Eșec. Sun, am numărul de la Andrei Cornea. Nu ne cunoaștem, zic, așa vrea să vă vizitez într-o chestiune. Bineînțeles, sun din oraș, telefon public. Mă primește, haine de casă, interior interbelic, cărți pe pereți, fotolii desfundate. Îi explic repede de ce am venit. Mă privește lung, își trece mâna prin păr. Îi arăt scrisoarea. Constată că nu o semnează cine știe cine. Îi spun că vrem pe listă tineri. Bătrânii au rămas postat acum câteva luni. Mai rămân câteva minute, schimbăm câteva vorbe, îi povestesc despre pasiunea mea pentru vechiul București (ca să ies din situația delicată), îmi dă textul unei conferințe. Mă retrag fără să obțin semnătura. Ar fi contact mult pentru noi.

Stelian Tănase, Acasă se vorbește în șoaptă. Dosar & Jurnal din anii târzi ai dictaturii, Compania, 2002, p. 149-150

JURNALUL OMULUI SIMPLU

La Secu, sub arme

(Urmare din pag. 1)

Nu știu ce însemna asta, pentru că un unchi a intervenit și am intrat la Tulcea, la Secu, în ideea că sunt la un pas de Constanța și am ocazia să mă transfer aici. Lucru care s-a și întâmplat, dar în februarie, după Revoluție. M-au luat la Securitate pentru că făcusem sport de performanță, lupte. Și mă aranja asta, pentru că din Tulcea puteai ajunge mult mai repede — și de aceea mult mai des — acasă, fără să ceri permisiie. Fiind aproape, îți ajungea o învoire. (Dar atunci nu mi s-a potrivit. Până după Revoluție, n-am ieșit decât în oraș, trei ore. Atât! Am ajuns acasă abia în februarie, când ne-au transferat în Constanța, și m-am dus să-i anunț pe ai mei, dar, ca de obicei, ei nu erau acasă, iar eu n-aveam chei, așa că am pierdut vremea pe la ușa, și-apoi m-am întors la unitate).

Când am plecat în armată știam că sunt tensiuni, că auzisem pe la Europa Liberă ce se întâmplă în jur, dar cine își imagina că o să cadă Ceaușescu? Noi nu! Mai ales în timp ce eu eram în armată! Nu m-am gândit atunci nici că voi avea probleme — să se uite lumea chiorăș la mine că fac la Secu. (Problemele au apărut după Revoluție... dar destul de vag și la nivel de vorbărie aiurea din partea unuia sau altuia care vouău să se dea mai rotunzi decât erau, gen: «Al! Tu ești ăla de la Secu, cu bube-n cap!»). Dar, oricum, au fost răzlețe și nu le-a luat nimeni în seamă.)

Înainte să plec, am fost la frizer, de frică să nu mă trezesc acolo ras în jurul beretei (am aflat ulterior că tunsoarea respectivă se numea palmier și nu era în jurul beretei, ci a mâinii frizerului). Dar m-am speriat degeaba. Pe colegii mei tiliicari (bibanii de la celelalte arme), tot la frizer i-au trimis, n-a bagat nimeni mașina-n părul lor, în unitate. Nu ne-au trimis la munci agricole, pe câmp, dar câteva zile am prestat la GAZ, însă doar vreo două, că vasa un locotenent

ușor sărit, care, nu știu din ce motiv, m-a plăcut și m-a trimis înăuntru să răspund la telefoane. Memorabilă este însă prima zi de instrucție. Ajunsesem în unitate cu o zi înainte, ne-am dat echipamentul, ne-am cusut ce era de cusut — la uniforme noi doar petlițele — a doua zi la 5:00 dimineața deșteptarea, la 7:00 eram la instrucție. Ne-am prezentat cu tot echipamentul din dotare pe noi. Cu armă, cartușieră, mască, lineman... tot. Și ne-au pus la «alergare ușoară». «Alergare ușoară» a constat în urcat și coborât vreo patru dealuri. Din 60 de inși am terminat șapte. (Atunci m-am lăsat și de fumut, că, după ce-am scuipat sânge, nu mi-a mai trebuit. Aveam la mine un pachet de Kent, mi-l băgaseră ai mei pe șest în buzunar — eu n-aveam habar că ei știu — și-mi mai alin probabil, plantoanele... dar l-am dat ziua următoare.) Cred că ne-au oprit din alergare după cele patru dealuri, pentru că, rămânând atât de puțin în picioare, nu mai avea rost. Oricum, ne-au spus de la început: cine nu rezistă să se oprească. Dar nu asta a fost cea mai cruntă alergare. Cea mai teribilă a fost la 5 decembrie, când a venit un tip în inspecție prin dormitoare, nu-i mai țin minte gradul, dar avea câteva... Și atunci nea ăla a găsit o mare chestie. Trebuia să aranjăm valizele sub pat, la o palmă de perete. Era musai ca toate să fie în linie. Și chiar erau, doar că pe două dintre ele era și câte-o sacoașă. Motiv pentru care a explodat, improvizându-l pe comandantul de pluton «Ce-i debandada asta?! Asta-i armată?!» și ăla pe cine să freece? Noi, doar ce terminasem, la poligon, tragerile cu grenada, trebuia să ne întoarcem. Și ne-am întors... în alergare, 8 kilometri cu masca pe figură. Nu mă-ntreba ce s-a mai întâmplat, cum am alergat, că nu mai știu. Că au fost și de-alea cu: «Salt înainte! Aviație inamică!». Tărăș, grăpiș, ros-

togolindu-ne și ferindu-ne de rafale de gloanțe imaginare, am ajuns înapoi la unitate, plini de noroi. Am avut apoi termen o oră să ne curățăm uniforma, că într-o oră era masa. Dacă nu terminam în timp, nu mâncam. Mâncarea era bună (dacă n-aveam faza și prânz și aveam varză, sigur seara aveam fasole, și viceversa). Adică bine fiartă. N-aveam cum să faci vreo toxică infecție, că era fiartă la etuva până la distilare. N-avea nici un gust. O dată am primit o porție de cartofi cu garnitură — o coadă de șoarece... Mi s-a spus să stau liniștit, că n-o să pățesc nimic la cât e de fiartă. Adevărat că n-am pățit. De la mâncarea aia din armată, toată având același gust — de cazan, am realizat că e de importantă verdeața în ciobă. N-o apuciez decât când n-o ai.

Tot la început, cum am ajuns la unitate, ne-a dat un test CI-stul unității. «Ce e mama? Ce e tata? Ce posturi de radio ascultă? Ce credeți despre Partidul Comunist? Ce părere aveți despre ceea ce se întâmplă-n lume cu inarmarea? Nu e bună? Bine n'țeles că toată lumea a spus că nu ascultă nimic din ce nu trebuia, deși noi ascultam în cameră, în unitate. Un idiot se pare că a răspuns o dată că ar fi ascultat Europa Liberă în civilie. Și ce să-i faci? L-au trimis pe durata întregii armate la GAZ. Nu știu ce-or fi pățimți și ai lui, săracii... Noi, la GAZ am avut însă un alt «caz» — un ungur (cum de o fi ajuns acolo, nu știu, că pe ei îi trimiteau direct la dilibau) care toată armata a făcut de pază la grupul agro-zootehnic, fără armă, că nu s-a dat niciodată vreuna pe mână. Dar, când stătea de vorba cu el, îți spunea că toate rudele lui sunt afară: verii, mătușile și unchiile de toate gradele, frații, cumnații și toți prietenii lui și-ai lor... și, bine n'țeles, asigură pe toată lumea că, imediat ce termină armata, o șterge și el.”

(a consemnat Paula Anastasia TUDOR)

DIN BANCOTECA „EPOCHI DE AUR”

În audiență la Dumnezeu

(Urmare din pag. 1)

Dumnezeu își pierde răbdarea și îl intrerupe: — Cunoșc lozincile astea. Știu chiar și ce vrei să mă întreb. Ceaușescu rămâne cu gura căscată. — Vrei să știi — continuă Dumnezeu — când va ajunge România pe aceste

minunate culmi de dezvoltare, de progres și de bunăstare.

Ceaușescu e numai ochi și urechi. — Când anume, Doamne? Fiindcă vreau să informez Congresul despre data precisă a realizării mărețelor noastre proiecte.

Dumnezeu îl privește lung de tot și îi răspunde cu un ton sec:

— În nici-un caz pe perioada mandatului meu.

După care, văzând că Ceaușescu se uită la el cu ochi mari și cu multă nedumerire, adaugă, apăsând anume vorbele:

— Care, mandat, după cum știi, este un mandat pe termen nelimitat!

P-S. Acest banc l-am auzit exact acum douăzeci de ani, de la inepuizabilul Radu Georgescu, pe atunci redactor la revista Femeia. L-am (re)auzit, în schimb, mai zilele trecute, designer, într-o variantă... remixată. Care-i problema? Nimic nu se pierde, totul se transformă! Șerban CIONOFF

(Urmare din pag. 1)

Cei doi conducători și-au exprimat satisfacția de a se reintâlni și a continua schimbul de păreri privind dezvoltarea relațiilor bilaterale, dar și asupra mișcării muncitorești internaționale. La același eveniment internațional, Nicolae Ceaușescu s-a mai întâlnit cu tovarășii Todor Jivkov, secretar general al PC Bulgar și Ali Salem El-Beida, secretar general al CC al Partidului Socialist Yemeni.

Autoutilare

Colectivele de oameni ai muncii care activează în domeniile prospecării și extracției țițeiului din cadrul Schelei de producție petroliferă Clejani, județul Giurgiu depun eforturi sustinute pentru utilizarea cu maximum de eficiență a resurselor existente și descoperirea de noi rezerve utile, dar și pentru elaborarea unor tehnologii moderne care să permită valorificarea optimă a zăcămintelor cu conținuturi utilizabile mai scăzute ori situate în condiții grele de exploatare. Astfel, în cadrul programelor proprii de modernizare a producției, un grup de specialiști de la Schela de foraj Bălăria au reușit să realizeze și să pună în funcțiune o

instalație de probare a presiunii în burile de tubaj, realizată cu mijloace și prin resurse tehnologice proprii.

Succese ale minerilor

Oamenii muncii din Întreprinderea Minieră Câmpulung au majorat producția planificată cu 48.000 tone de lignit, realizată suplimentar de la începutul anului. Sporul de producție astfel realizat echivalează cu cantitatea de combustibil solid necesară pentru obținerea, în termocentrale, a circa 32 milioane kWh energie electrică.

Îndepliniri de plan

Comitetul județean Arad al PCR raportează, în aceste zile, că un număr de 15 unități au îndeplinit, la 30 septembrie, planul de producție marfă industrială pe 3 ani și 10 luni, realizând astfel, suplimentar, o producție marfă de 240 de milioane de lei. De asemenea, alte 14 unități economice au realizat planul la export pe aceeași perioadă. Printre acestea se numără, UTA, Tricotajul Roșu și Arădeana. Toate aceste realizări au permis obținerea unei producții suplimentare de peste 140 de milioane de lei.

JURNALUL ZILEI

Ziua Armatei Cehoslovace

Ministrul Apărării Naționale al RSR, gen. col. Vasile Milea a adresat o telegramă de felicitare ministrului Apărării Naționale al RS Cehoslovace, gen. de armată, Milan Vaclavik, cu prilejul celui de-a 45-a aniversării a zilei Armatei Populare Cehoslovace. Cu același prilej, la Casa Centrală a Armatei a avut loc o adunare festivă la care au luat parte cadre militare din Garnizoana București. Despre semnificația evenimentului a vorbit col. Eugen Altschul, atașat militar și aero al RSC în țara noastră. Au urmat vizionări de filme documentare și a unei fotoexpoziții cu aspecte din viața militarilor cehoslovaci.

Expoziție de artă plastică

Pictorul Benone Șuvăilă a deschis la Galeria de Artă ale Municipiului București, o expoziție de peisaje. La vernisarea acesteia, criticii de artă au menționat că, autorul manifestă un cult pentru natură, fie în tablouri de mici dimensiuni, atent elaborate, fie în

prospețimea spontană a unor lucrări păstrate la nivel de schițe. Pictura sa posedă, în acest sens, un sentiment de liniște, de candoare și siguranță interioară, rezultate din efecte plastice ale atmosferei, din degradul culorilor și vibrația luminii. Impecabil pictate, lucrările expuse sunt străine de pitorescul ieftin, superficial și anecdotic.”

Tinerețea basmului

Teatrul Ion Creangă a anunțat, la data de 7 octombrie 1989, cel de-al 400-lea spectacol cu piesa „Albă ca zăpada și cei șapte pitici”, după celebrul basm al fraților Grimm, montată de regizoarea Ileana Cârstea, secretar literar al Teatrului. Rolul Albei ca Zăpada a fost interpretat, încă de la premieră, de actrița Florina Luican. Alături de ea mai evoluează Sibyla Orcea, Gheorghe Vrâncăanu, Vasile Menzel, Nicu Simion, Mihaela Mitrache, Mircea Muștescu, Mișu Andriescu și Gheorghe Tomescu. Acest spectacol, inspirat de o poveste nemuritoare, care continuă să încante și astăzi copii din întreaga lume, se

afală de 10 ani în repertoriul teatrului nostru, succesul dovedindu-se inepuizabil. Învățămintele morale, tâlcurile educative ce izvorăsc din peripețiile personajelor stărnesc interesul micilor spectatori la fiecare reprezentare”, declara atunci regizorul spectacolului.

Manifestări politico-ideologice

La Întreprinderea „23 August”, numeroși oameni ai muncii au participat la simpozionul intitulat „Perioada dintre Congresul IX - XIX ale Partidului, epoca celor mari împliniri din istoria României”. Cu această ocazie au fost reliefate mărețele împliniri din viața economico-socială și spirituală, precum și grandioasele titluri bucureștene ale „EPOCHI DE AUR”.

Inginerii și politica

Specialiștii de la centrul de Inginerie Tehnologică pentru Industria Electrotehnică au audiat expunerea „Documentele pentru Congresul al XIV-lea, al PCR cu privire la politica de pace și colaborare promovată de România și de președintele Nicolae Ceaușescu”,

în care s-au subliniat inițiativa constructivă ale țării noastre, ale președinției României, puse în slujba creării unei lumi fără arme și fără războaie, în cuprinsul căreia toate națiunile să se dezvolte libere și independente.

Noi rețele de termoficare

Primăria Capitalei anunță că două noi rețele de termoficare vor intra în probe tehnologice în Capitală. Prima dintre ele, Ciurel - Virtuții, va alimenta, cu agent termic de la CET Vest, cartierul Crângași asigurând astfel disponibilizarea unor resurse de la CET Grozăvești. A doua este o conductă de aproximativ un kilometru, cuprinsă între Strada Șura Mare și Calea Șerban Vodă, care va realiza legătura dintre două mari rețele din zona Șoselei Oltenița.

Expoflora

În parcul Herăstrău, la Expoflora, a început amenajarea unor noi decoruri florale. Ele au în vedere pregătirea ediției de toamnă și a celei din primăvara 1990, a târgului Expoflora. În acest moment, plantările se fac la parterul central și în „Grădina sătească”. Vasile SURCEL

CUM L-A ASCUNS CEAUSESCU PE CEL MAI VÂNĂT TERORIST: ȘACALUL

(Urmare din pag. 1)

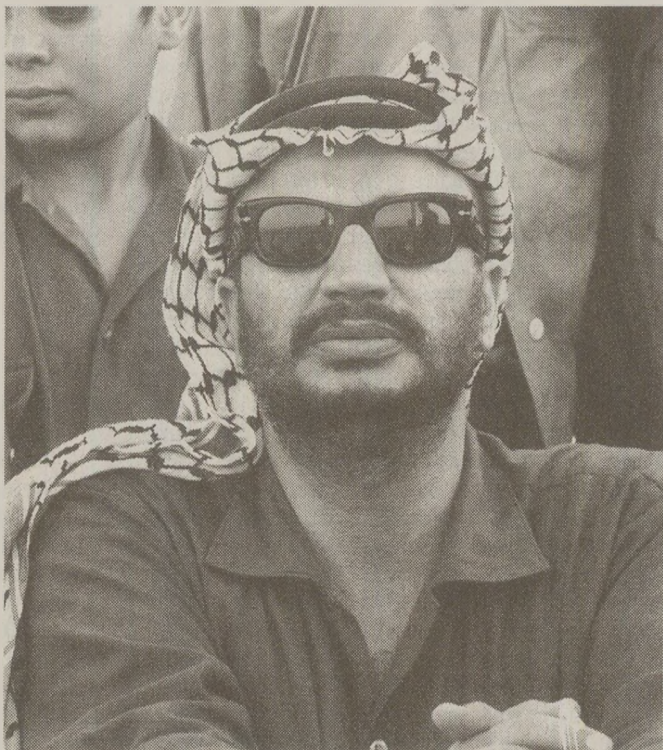
Încă de pe atunci avea o prezență fizică impresionantă: solid, înalt de peste 1,90 m, cu înfățișare specific latino-americană, subliniată de tenul măsliniu, fața rotundă și părul negru ca pana corbului. Alături de limba spaniolă vorbește curent franceză, engleză, germană, italiană, rusă și arabă. Puținele fotografii din timpul nerezității sale îl prezintă purtând ochelari fumurii. În timp ce majoritatea lumii îl considera „un asasin plătit” ori „o fiară dispusă oricând să ucidă cu sânge rece”, simpatizanții care îi împărtășesc idealurile îl cred și acum „un revoluționar total”, „o legendă vie” sau „un geniu al acțiunilor directe”. Citate în mărturiile unor oameni care l-au cunoscut în deaproape, câteva afirmații ale „Șacalului” confirmă însă primele opinii. Se relatează că el era mândru de recunoașterea sa ca gangster profesionist și ucigaș feroce. Într-una dintre confesiunile sale s-ar fi lăudat că: „Mi-am ucis victimele, în mod normal, prin trei împușcături”. În alte ocazii, el s-ar fi autocompătimat în mod cinic: „Nu-mi este ușor să împuşc pe cineva chiar între ochi tocmai când mă privește și în special când, în mai puțin de 10 secunde, trebuie să omor patru oameni”.

Numele „Fiarei”

În perioada sa de glorie, Ilici Ramirez Sanchez și-a atribuit nenumărate identități, demonstrate cu tot atâtea pașapoarte false. Doar în cursul „colaborării” sale cu Securitatea, el a primit de la DIE aproape 100 de pașapoarte, „în alb”, pe care ulterior le-a completat cu diverse date de identitate. Înfișurarea caracteristică și faptul că vorbea curent mai multe limbi de largă circulație i-au permis să-și asume atât cetățenii europeni, cât și unele latino-americeane sau musulmane. De-a lungul timpului, el a fost, rând pe rând: Adolpho Bernal, Victor Hibcod Pion, Eduard Palacios Augusto, Alfred de Bourier, Andres Carlos Martinez Torres, Hector Lugo Dupont, Mario Cehon, Clarke Lemon, Eusepi Massumo, Georg Sharen, Citon Clark, Sauz Erbert Manuel. De asemenea, el și-a atribuit și mai multe nume cu rezonanță musulmană: Falal Aboulah al Bakri, Cheikh Mbache ben Richard ben Abdelah Al Khalifa.

Colaboratorii lui Carlos

Rolul de „eminentă neagră” jucat de Carlos în universul zbucimant al războiului rece, dar și dorința de a-l folosi pentru rezolvarea propriilor „afaceri” au obligat serviciile secrete române să cunoască cât mai multe dintre contactele pe care le avea „Șacalul” atât printre „actorii politici” ai acelei perioade, cât și în cercurile teroriste. George Habache, liderul Frontului Popular de Eliberare a Palestinei (FPLP), și Yasser Arafat, liderul OEP, sunt liderii politici care au avut o deosebită încredere în Carlos. Această încredere i-a acordat-o și Wadie Haddad, șeful ramurii militare a FPLP. În același timp, Carlos a avut legături strânse de colaborare și cu liderii mișcărilor extremiste din America Latină. Cei mai cunoscuți dintre aceștia au fost Redon Sanchez Valdivia, din Armata de Eliberare a Boliviei, Patricio Antonio Ridman, din Mișcarea Revoluționară Chiliană, Alisio Waldimir Komo Akosta, din Mișcarea Tupamaros. Pentru realizarea propriu-zisă a atentatelor, Carlos și-a ales „colaborator” din cele mai diverse pătriuri sociale, bărbați și femei, europeni, latino-americani sau musulmani. Lista acestora cuprinde peste 100 de nume, dar nu se știe câte dintre acestea sunt reale.

Carlos s-a aflat în relații excelente cu Arafat FOTO: AFP/MEDIAFAX

În serviciul regimului Ceaușescu

În „Duplicarii” — O istorie a Serviciilor de Informații și Securitate ale regimului comunist din România”, apărută în anul 2003, istoricul Cristian Troncota afirmă că, „Arhivele STASI păstrează date interesante despre relațiile renumitului terorist internațional Carlos «Șacalul» cu oficialitățile regimului comunist de la București, precum și informații referitoare la implicarea sa în câteva atentate comandate de Ceaușescu”. În lucrarea menționată, Cristian Troncota afirmă că prezența „Șacalului” în România a fost semnalată pentru prima dată în anul 1973 când, intrat în țara noastră clandestin, sub identitatea unui cetățean francez, s-a întâlnit în taină cu doi diplomați irakieni și câțiva reprezentanți ai unor organizații palestiniene.

Dușman al lui Pacea

Pe atunci, despre Carlos se știa că „trăia mai mult pe teritoriul unor țări socialiste și se bucura de protecția autorităților din Ungaria, Cehoslovacia, Polonia și RDG”. Este perioada în care „mișcările” lui Carlos au fost ținute sub control de „Serviciul K” din cadrul Direcției de Informații Externe (DIE) a Securității române, de Unitatea Specială de Luptă Antiteroristă (USLA), Direcția a III-a (Contraspionaj) și Direcția a V-a (Pază de demnitari), care cooperau între ele și îl informau pe Ceaușescu despre toate aspectele care ar fi putut aduce atingere siguranței statului român și a relațiilor sale internaționale.

Fuga lui Pacea și dorința lui Ceaușescu de a-l anihila pe generalul „defector” l-au adus pe Carlos în atenția serviciilor secrete

autohtone, ca posibil executant al acestei dorințe. Istoricul Troncota afirmă că legăturile „Șacalului” cu regimul de la București au avut și „binecuvântarea” lui Yasser Arafat. Nu este exclus ca și Arafat să fi dorit moartea lui Pacea, după ce acesta, o dată fugit în Occident, povestise cu lux de amănunte episodul (înregistrat prin „mijloace specifice”) în care liderul palestinian aflat în România fusese filmat în timp ce făcea amor cu unul dintre ofițerii din garda sa personală.

Întâlnire la Praga

În anul 2001, cotidianul România liberă a făcut public un raport al locotenent-colonelului Sergiu Nica, în care acesta descria împrejurările contactării lui Carlos, în eventualitatea atragerii sale într-o acțiune de suprimare a lui Pacea. În acel raport, Sergiu Nica afirmă că, în august 1979, în baza unui ordin dat de Tudor Postelnicu, s-a dus la Praga, unde s-a întâlnit pentru prima dată cu „Șacalul” și cu câțiva dintre colaboratorii săi. Relația astfel stabilită a fost reluată și extinsă după 1980, când comanda „Informațiilor Externe” a fost preluată de gen. Nicolae Pleșiță.

Locotenent-colonelul Sergiu Nica afirmă că în perioada 1981-1982, generalul Pleșiță s-a întâlnit de mai multe ori cu „Șacalul” și cu câțiva dintre „locotenenții” acestuia. Spusele sale sunt confirmate de un raport al STASI din februarie 1981, citat de istoricul Troncota în lucrarea sa, raport în care sunt nominalizați doi dintre „locotenenții” lui Carlos: Abdul Hakim și Magdalena Kopp (alias Lilly), „Pactul” stabilit cu „Șacalul” în cursul acelor întâlniri a cuprins inițial promisiunea acestuia că nu va întreprinde nici un fel de acțiuni teroriste pe teritoriul României, dar și atragerea lui într-un complot care viza suprimarea lui Pacea. Ulterior, „colaborarea” a fost extinsă și a vizat comiterea unor atacuri îndreptate contra ziarștilor de la secția română a postului de radio Europa Liberă.

Vânător de disidenți

Diverse informații provenite din arhivele STASI și ale altor servicii secrete comuniste menționează că gen. Pleșiță i-ar fi „comandat” lui Carlos executarea a șapte atentate îndreptate contra unor persoane incomode aflate în străinătate. Alături de gen. Ion Mihai Pacepa, gen. Nicolae Pleșiță l-ar mai fi asmuțit pe „Șacal” și asupra securiștilor „defectori” Ion Șerban și George Mandache, precum și asupra lui Emil Georgescu, Paul Goma, Nicolae Penescu (fost ministru de Interne în perioada interbelică și contestatar activ al regimului comunist din România), și a lui Șerban Orașcu.

Atentatele au constat în bombe instalate în automobilele personale ori în „cărți-capcană” înesate cu plastic explozibil. Fiecare dintre cei vizați a avut de întâmpinat mari neacuzuri, dar nici unul dintre ei nu și-a pierdut viața din cauza atentatelor puse la cale de Carlos. Singurul care nu a putut fi atins a fost gen. Pacepa, protejat de faptul că „Șacalul” nu avea „agenți” infiltrați pe teritoriul SUA. Pentru fiecare dintre acțiunile care i-au fost „comandate” de la București, Carlos a pretins și a primit mari sume de bani (se vorbește despre câteva milioane de dolari), dar și sprijin logistic, conștând atât în pașapoarte „în alb”, cât și în importante cantități de armament și muniție.

Valentin ZASCHIEVICI Vasile SURCEL

Cine este Carlos?

- Data nașterii 12 octombrie 1949
- Numele adevărat Ilici Ramirez Sanchez
- Locul nașterii Caracas, Venezuela
- Tatăl Un bogat lider al Partidului Comunist
- Membru de partid De la 14 ani
- Educația Univ. Patrice Lumumba, Moscova. Posibilă pregătire în lupta de gherilă în Cuba și Iordania.

Cercetările efectuate în timp de organele specializate occidentale au demonstrat că „Șacalul” era un maestru al deghizărilor, circulând prin lume sub diferite înfățișări și identități. Deținea nenumărate pașapoarte falsificate perfect. În majoritatea cazurilor, el era coordonatorul „creierului” care organiza din umbră „acțiunile” a căror execuție propriu-zisă era încredințată membrilor unor organizații teroriste care, ulterior, își asumau atentatele. Extrem de prudent, „Șacalul” intra cu un pașaport fals în țara în care urma să aibă loc atacul, lua contact cu „executanții” și apoi pleca, sub o altă identitate, cu două-trei zile înainte de comiterea atentatului. Cu timpul, Ilici Ramirez Sanchez a devenit unul dintre colaboratorii de încredere, pentru problemele speciale, privitoare la realizarea obiectivelor revoluției musulmane, ai lui Yasser Arafat, liderul OEP și al dr George Habash, șeful Frontului pentru Eliberarea Palestinei. Serviciile secrete occidentale plează începând cu anul 1973. Enumerarea cronologică a atentatelor organizate de el alcătuiește o listă dramatică:

- 30 decembrie 1973: Afaceristul englez de origine israeliană Joseph

- SiEFF este rănit grav, cu mai multe focuri de armă, la Londra;
- 24 ianuarie 1974: Explozia unei bombe în sediul băncii israeliene Hapoalim din Londra;
- 3 august 1974: Explozia a trei automobile-capcană amplasate lângă sediile unor ziare din Paris;
- 13 septembrie 1974: Jacques Senard, ambasadorul francez la Haga, este luat ostatic, împreună cu alte 10 persoane;
- 15 septembrie 1974: Atentat cu grenade asupra unei cafenele din Paris: doi morți, 30 de răniți;
- 13 și 19 ianuarie 1975: Atacuri cu aruncătoare de grenade asupra unor avioane ale companiei israeliene El Al, pe Aeroportul Orly-Paris;
- 27 iunie 1975: Impușcă mortal doi polițiști care intenționau să-l captureze și îl execută, cu trei gloanțe în frunte, pe libanezul Michel Mouchkarbal, „informatorul” care l-a „turnat” polițiștilor;
- 21 decembrie 1975: 70 de reprezentanți ai OPEC, care participau la o conferință la Viena, sunt luați prizonieri de un comando condus de Carlos. Trei dintre prizonierii își pierd viața în cursul atacului;
- 4 septembrie 1981: Louis Delmare, ambasadorul francez la Beirut, este împușcat mortal în propriul său automobil;
- 28 martie 1982: Explozia unei bombe amplasate în trenul care efectua cursa Toulouse-Paris provoacă moartea a cinci persoane. Înta acestui atentat a fost Jacques Chirac, pe atunci primar al Parisului, care însă nu se afla în tren;
- 22 aprilie 1982: Explozia unui automobil-capcană în fața magazinului Al Watan Al Arabi, din Paris;
- 25 august 1983: Explozia a două bombe de mare capacitate zguduie aproape simultan Madridul;
- 1 ianuarie 1984: Explozia unei bombe amplasate lângă Centrul Cultural Francez din Tripoli.

Valentin ZASCHIEVICI Vasile SURCEL

Multe și sângeroase au fost atentatele comise de „Șacal” FOTO: AFP/MEDIAFAX

A fost brațul înarmat al Securității

(Urmare din pag. 1)

Un grup de ofițeri USLA, conduși de lt. col. Sergiu Nica, au înființat celula „R” a UM 0544. Alături de Nica au fost detașați la „R” colonelul Gheorghe Preda, zis „Gigi” — Pumnle Fier” (un bărbat de 50 de kilograme, cu un creier-calcuator, care îi știa pe de rost pe mai toți membrii celulelor teroriste din lume), colonelul Aurel Dina și colonelul Ioan Dobra. Au mai fost și alții: unul care avea să devină după Revoluție primar, un avocat destul de cunoscut, pregătit pentru a evolua „în afară” sub acoperire.

„Cei de la UM 0544 «R» veneau la noi, la USLA, să le dăm informații despre Carlos din sursele noastre de afară, ne povestește interlocutorul. Nu le dădeam nimic, pentru că nu prea ne era clar ce ordine și planuri aveau ei. Nedumeririle ne-au sporit când, de-a lungul a patru ani, între '82 și '85, colonelul Nica ne trimitea la plimbare, în mod constant, pe noi, ofițeri care aveam sarcina de a-l vâna pe Carlos dacă venea în România. Ne trimitea pe litoral pe toți, cu săptămânile și lunile. Cesa-l mâinii pe Dumnezee, nu ne strica vacanța. Femei, mașini, chefură, diurnă grasă... Muncă, ioc.”

Ofițerilor antitero care primiseră sarcina să-l prindă pe Carlos dacă acesta venea în România li se părea anormală și alte chestii: „În minte c-am primit o poză cu el, s-o multiplicăm, s-o dăm la birouri, la frontieră. M-am ridicat în ședință: «Bine, dom'le, da' asta e de acum 20 de ani. Una proaspătă nu puteați să ne dați?». Au ridicat din umeri. Îți minte că am găsit atunci descrieri ale lui Carlos în presa franceză, un portret-robot în presa austriacă, m-am pus și i-am desenat eu ochelari, am chemat un rețușor și uite-așa am trimis 5.000 de poze ale lui, cu ochelari, prin toată țara.”

De ce n-au reușit să-l prindă pe teroristul care se plimba prin România ca la el acasă, asta au înțeles-o ofițerii de Securitate mult mai târziu. Interlocutorul ne povestește și cum: „După Revoluție, colonelul Sergiu Nica s-a prezentat la noua conducere a țării și a depus un raport în care dezvăluia faptul că, la ordinul lui Ceaușescu, sub coordonarea lui Pleșiță, a procedat în mai multe rânduri la contactarea lui Carlos în țară și peste hotare. Cu mai multe ocazii, Carlos a fost adus în România, găzduit în locații conspirative, s-a plimbat prin oraș, în vreme ce ofițerii USLA care aveau ordin să-l captureze erau trimiși la mare, după cai verzi pe pereți. În epoca anilor '90, Nica s-a întâlnit cu colonelul Ion Kilin, care fusese numit șef al informațiilor antitero, și l-a anunțat despre această situație, fără a-i prezenta documente, fără detalii. Un fel de „pardon, nea loame, dar asta a fost situația”.

Poate să fie o coincidență nefericită, dar, la scurt timp după aceste dezvăluiri, un cancer galopant a pus capăt vieții colonelului Sergiu Nica. La scurt timp, cancerul avea să-l răpună și pe colonelul Gheorghe Preda, în vreme ce Aurel Dina, celălalt colaborator al lui Nica, avea să moară de inimă.

Explicăția dată de Nica poliției de probe-

jare a lui Carlos este următoarea: „În felul acesta, teroristul n-a atacat în România și n-a atacat nici interesele României peste hotare”. Astfel, structura care ținea legătura cu „Șacalul” a contribuit la crearea așa-numitului „efect de sanctuar”. Noțiunea, bine cunoscută serviciilor secrete, definește, asigurarea unui climat de liniște în interiorul granițelor țării, prin realizarea unor înțelegeri secrete cu celulele teroriste prezente în respectiva țară. În schimbul neutralității sau chiar al unor ajutoare logistice sau bănești, celulele teroriste își luau angajamentul să nu producă evenimente pe teritoriul respectivei țări”. Această practică este încă actuală și definește politicile de securitate ale mai multor țări.

Securitatea, furnizorul de armament al teroristului

Un document publicat în ultimii ani demonstrează că „Șacalul” a beneficiat de armament și de muniție, scăzute din evidentele UM 0297, la ordinul lui Tudor Postelnicu, prin adresa nr. 102/71/00/10748 din 28 iunie 1981. În acest document emis de UM 0544 se cere: „În baza aprobării date de ministrul secretar de stat al Ministerului de Interne și șef al Departamentului Securității Statului, tovarășul Tudor Postelnicu, pe raportul nostru nr. 0012578 din 21.10.1980, care din motive de conspirativitate se află și rămâne la unitatea noastră, rugăm să procedați la scăderea din evidențele dumneavoastră a cantităților de armament menționat mai jos, folosit și consumat în executarea unor misiuni speciale, și nemaiputând fi recuperat, după cum urmează...”. În continuarea documentului menționat sunt enumerate mai multe categorii de armament, printre care: aruncătoare de grenade AG-7 și RPG (cu tot cu anexele lor și cu piese de schimb), pistoale Makarov, Walter și Stecikin, inclusiv încărcătoare și amortizoare pentru ele. Această primă adresă nu făcea nimic altceva decât să consfințească o stare de fapt deja consumată, întrucât armele fuseseră ridicate anterior din depozitul UM 0297 de locotenent-colonel Dumitru Costin. O a doua adresă, aproape similară, emisă la 9 decembrie 1981, conține aceeași solicitare referitoare la scăderea din evidențele aceleiași unități militare a două aruncătoare de grenade AG-7, șapte pistoale mitralieră AKM, cu tot cu încărcătoare, opt pistoale Stecikin, șapte puști semiautomate cu lunetă, cu tot cu dispozitive de ochire, un pistol Walter, dar și 215 kilograme de exploziv plastic și capse de inițiere.

Deocamdată nu se știe dacă anterior au mai existat și alte „scăderi” de armament și muniție solicitate de UM 0544. Anchetatorii germani au stabilit că la atentatul cu bombă de la sediul Europei Libere s-au folosit doar maximum 20 de kilograme de exploziv. Nimeni nu a mai aflat însă pentru ce operațiuni a folosit „Șacalul” cele 215 kilograme de exploziv plastic oferit de serviciile secrete românești. Indiferent care au fost acele operații, este însă evident că în acea

perioadă Securitatea a contribuit pe căi oculte la înarmarea mișcărilor teroriste, iar „Șacalul” a fost unul dintre „clienții” săi preferați.

De câte ori a fost „Șacalul” în România?

Colaborarea Securității române cu „Șacalul” a cuprins mai ales perioada anilor 1978-1983. Johannes Weinrich (alias Steven), considerat mâna dreaptă a lui Carlos, a fost anchetat, judecat și condamnat la detenție pe viață de autoritățile germane. În cursul cercetărilor, anchetatorii germani au stabilit că, în perioada menționată, Steven și Carlos au fost în România de cinci ori, ocazii cu care au profitat din plin de „ospitalitatea” conducerii superioare a Securității. Carlos a fost cazat, cu multă discreție, într-o casă conspirativă, o vilă retrasă din apropierea Podului Otopeni, dar și la Vila „Lac 1” de la Snagov. A mai fost găzduit și la Neptun, aproape de vila lui Ceaușescu, precum și la Poiana Brașov. Angajații mai vârstnici ai Institutului de Geriatrie „Ana Aslan” își amintesc și acum că, în anii 1980-1981, mama lui Carlos ar fi fost internată acolo, într-un pavilion special, în care erau cazuți pacienții străini veniți pentru tratament. În urmă cu puțini ani, în timpul procesului lui Johannes Weinrich (alias Steven), anchetatorii germani au apelat la autoritățile române cărora le-au cerut informații referitoare la legăturile Securității cu „Șacalul” și cu „locotenenții” săi, din perioada în care gen. Nicolae Pleșiță se afla la conducerea DIE. Atunci, gen. Pleșiță a fost audiat, prin comisie rogatorie, în prezența anchetatorilor germani. Audierile s-au derulat la Secția Parchetelor Militare a Parchetului General. Într-o primă declarație dată atunci, gen. Pleșiță a recunoscut că, „în schimbul serviciilor oferite de Carlos și Steven, aceștia au cerut să li se permită tranzitarea teritoriului României și, cu alte ocazii, să le fie puse la dispoziție documente de identitate și de călătorie. (...) Membrii grupului au fost cazați în unele case conspirative ale Securității”. Ce documente? Ce case conspirative? Nu s-a mai aflat niciodată. Prin intermediul aceleiași cereri de comisie rogatorie, anchetatorii germani au mai participat și la audierile generalilor Iulian Vlad și Gheorghe Diaconescu, precum și a altor foști ofițeri superiori de Securitate. În timp ce justiția din țările vestice a finalizat majoritatea proceselor legate de grupul terorist al lui Carlos, ancheta legată de „colaborarea” autorităților comuniste române cu „Șacalul” bate și acum pasul pe loc, blocată de lipsa unor probe juridice, pe care serviciile noastre secrete le țin și acum ascunse sub „capacul” informațiilor secrete care ar putea aduce atingere siguranței naționale.

Valentin ZASCHIEVICI Vasile SURCEL

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE **10,9 LEI**

www.jurnalul.ro

Cărțile se distribuie la chioscuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

Pentru românul de rând, fiecare dimineată începe la coadă FOTO: Andrei Iliescu

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Arestați în România

„Vizitatorii domeniului orwellian al lui Ceaușescu află că e de ajuns să fii străin ca să ajungi la închisoare. La ani distanță de entuziasmul libertății ce se revărsă în alte părți ale Estului”, scria Tira Shubart într-un reportaj apărut în World Monitor, în octombrie 1989. Redăm în continuare reportajul realizat de jurnalistă și păstrat în arhivele Institutului de Cercetare al Radio Europa Liberă, de la Budapesta.

„Magazinul de carne era gol. Tăvile expuse în vitrine nu conțineau altceva decât dăre uscate de sânge de la carnea care s-a vândut odată. Cei doi măcelari, în halatele lor albe, sprijinîtejheaua plictiști și ursuzi. De-a lungul pereților, atârnam de cărligele de carne, vreo duzină de picioare de porc, româniile spun «patrioți!», pentru că sunt singurele părți din porc care nu părăsesc țara.

Cirezile de vaci și oi care pasc pajștiile de o frumusețe ce-ți taie respirația, ale României, sunt aproape în totalitate exportate. Carnea a devenit o amintire în majoritatea căminelor, fiind tăiate de asemenea multe alte alimente de bază. Ouaile sunt un fel de monedă de schimb, uneori trec prin câteva zeci de tranzacții înainte de a fi mâncate, efectiv. Ziariștii vestici și oamenii de afaceri care se cazează în hotelurile din București descriu cum românii, în frigul năprasnic al iernii, se uită prin ferestrele restaurantelor la mesele unde oameni cu dolari și mărci germane își consumă meniul bogat. Țara care cândva a fost cunoscută drept grănarul Balcanilor expor-

tă acum 90% din produsele sale alimentare, în vreme ce cetățenii săi trebuie să-și planifice statul la cozile care încep înainte să se crape de ziua.

Piața din micuțul oraș Deva oferă ocazii săracioase pentru oamenii care vor să-și suplimenteze rațiile minuscule. Într-un spațiu gol din spatele rîndului de blocuri cu apartamente săracioase, țărani vînd legume aduse din satele învecinate. Oferta de mâncare nu e cine știe ce: câteva căpățâni de salată verde, câteva legături de verdeață, grămezi de usturoi și o grămadă de ridichii. Ridichile sunt de un roșu strălucitor, sunt atrăgătoare, sunt singura pată de culoare în orașul gri.

În apropiere, într-un papuc, un cetățean expune o oaie de vânzare. Un grup s-a format și privește animalul expus. e festinul rar al vreunui mai bogat. După tocmele furioase, un bărbat cu o înfățișare destul de dubioasă fixează prețul și își aruncă pe după umeri biata oaie behăitoare. Poate e un bișnițar sau are rude afară care i-au trimis cafea sau pachete de Kent ce au o valoare monetară aproape mitică în societatea românească. Merge mîndru, cărînd animalul care se zbate și priviri invidioase îl urmează de-a lungul străzii.

Orumoare izbucnește în zona tarabelor cu legume și un bărbat foarte grăbit spune că se abate special pe lângă noi: «Securitate, Securitate!» și o ia pe o stradă lăturălnică tocmai când apare Poliția. Mașina care a livrat oaia cea grasă a dispărut și ea. Țărani și femeile se uită preocupăți la legume, dar ridichile nu sunt o pro-

blemă așa de serioasă precum vânzarea de oi la negru.

Dar Poliția e interesată, iată, de o specie și mai rară: străinii. Ne conduc la secția de Poliție: prima din alte arestări similare de-a lungul vizitei noastre în România. Delictul nostru: posesia unei camere de filmat. Suntem ziarști cărora fiindu-le interzis să intre în țară pe calea oficială au decis să pătrundă ca turiști. Autoritățile sunt iritate de acoperirea mediatică ostilă a țării și fac tot ce le stă în putință să oprească pe oricine cred ei că ar putea depăși linia care desparte turismul obișnuit de jurnalism.

Ghinionul nostru este că foarte puțini turiști adevărați ajung într-un loc ca Deva zilele astea. La secție ni se vorbește răstit, dar nu ne agresează și suportăm cele câteva ore obișnuite de amănare polițienească și rutina intimidărilor înainte să ni se permită să plecăm. Pentru noi, ca ziarști, e o latură a profesiei, ce fac în aceste cazuri turiștii adevărați, e greu de spus.

Cât despre românii obișnuți, ei sunt inghițiți de puterea nelimitată pe care Poliția o are asupra vieților lor. Se crede că România are cea mai multă Poliție secretă, raportat la populația sa, dintre toate țările din Europa de Est. Chiar și bărbatul care ne-a avertizat discret în piață a încălcat legea: fiecare român care vorbește cu un străin trebuie să raporteze acest lucru la Securitate în cel mult 24 de ore.

Arhiva Open Society (Budapesta), Institutul de Cercetare al Radio Europa Liberă, Secția română Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU

Craiova rămâne în plasa lui Dinamo

Cea de-a cincea etapă a Diviziei A la fotbal s-a disputat pe bucăți. Sub pretextul participării echipelor românești în Cupele Europene, Steaua, Dinamo, Victoria și Flacăra Moreni au jucat cu aproape o săptămână mai devreme decât restul competițiilor. În ceea ce privește fotbalul, rațiunea de stat în '89 era că România trebuia reprezentată cât mai bine în întrecerile continentale, așa că programul celorlalte formații din Divizia A era schimbat după voia „mai-marilor” bucureștene.

Cumva avantajată de faptul că echipele din Capitală erau angrenate pe cel puțin trei fronturi (campionat, Cupa României și Cupe Europene), Craiova avea să profite din plin. După câțiva ani de picaj, care au culminat cu un iernat pe un neverosimil loc 17 în decembrie '88, oltenii s-au reabilitat în ediția '89-'90, când au pus bazele viitoarei câștigătoare a eventului din 1991. De altfel, după primele cinci etape, Craiova se găsea pe cea de-a doua poziție a clasamentului, la numai un singur punct în spatele „dușmanului de clasă”, Dinamo. În fața a peste 35.000 de spectatori care regăsiseră drumul „Centralului”, Universitatea a trecut cu 2-0 (0-0) de Farul Constanța, golurile fiind marcate de doi dintre reprezentanții exponențiali ai noului val de jucători din Bănie, Pavel Badea și Gică Popescu.

Meciul în sine n-a avut istoric, martorii consemnând un singur sens pe teren, spre poarta „marinarilor”. Prezent în tribune, reputatul ziarist Ovidiu Ioanițoia avea să remarce faptul că „Universitatea a forțat și iar a forțat, cu toate părțile și pe toate liniile”, cronicarul fiind impresionat și de permanentele apariții în ofen-

sivă ale lui Gică Popescu. Garnitura oltenilor i-a numărat atunci pe Boldici, Mănăilă, Gică Popescu, Sîndoi, Adrian Popescu, Olaru, Ciurea, Badea, Bica, N. Zamfir, Ștefan Stoica, Neagoe și Geolău, în timp ce „marinarilor” îi aveau printre ei pe Tătăran, Gabi Zahiu, Cămuși, Mustăcă și Marian Popa.

La Ploiești, Petrolul avea să spulbere FC Argeș cu un 3-0 sec, prahovenii rămânând pe podium după cinci etape, deși debutaseră în respectiva ediție de campionat cu o severă înfrângere (0-4), pe terenul lui Dinamo. Contra piteștenilor, gazdele au mai pus o cărămidă la viitoarea retrogradare a acestora, reușite lui Catinca, de două ori, și Matei rezolvând ecuația unei întâlniri în care Petrolul mai marcase o dată, prin Lazăr, dar golul a fost anulat de Adrian Porumboiu pe motiv de ofsaid.

Cel de-al treilea meci din mini-etapa de la 1 octombrie unde s-a mai marcat avea să fie cel de la Brașov, unde formația gazdă, la care evoluau pe atunci Polgar, Ionuț Părvu, Mandocă, Marin Barbu, Sandu Andrași, Căciureac și Selymes, avea să treacă la limita de Sportul Studențesc. După câțiva ani în care bucureștenii se implicau activ în lupta pentru primele locuri, formația din Regie trecea atunci printr-un schimb de generații. Totuși, „studentii” îi numărau pe Manu, Mihail Marian, Țârlea, Costel Pană și Stănicu, jucători cu destulă experiență la nivelul primului eșalon, în timp ce în postul de vicepreședinte al clubului apăruse exact în acea perioadă nimeni altul decât fostul golgheter al echipei și actualul președinte FRF, Mircea Sandu.

Celelalte două partide ale etapei

s-au încheiat la un scor alb. La Hunedoara, Corvinul n-a izbutit să treacă de „U” Cluj, rezultat care a fost atins pus pe seama prestației celor doi portari, respectiv Marian Ioniță și Florin Prunea. De altfel, în cronică din ziarul Sportul, ambii goalkeeperi au fost notați cu 9, cele mai mari note ale etapei. SC Bacău și FC Olt au terminat la rîndul lor cu tabela imaculată, în poarta oaspeților remarcându-se viitorul portar al Stelei, Daniel Gherasim, în timp ce meciul a fost condus la centru de viitorul șef al Comisiei Centrale de Arbitri, Gheorghe Constantin, în prezent inculpat în dosarul „Penescu”.

Dragoș STOICA

DIVIZIA A, ETAPA A 5-A

SC Bacău – FC Olt	0-0
Petrolul – FC Argeș	3-0
Catinca ('6, '74), Matei ('63 – pen.)	
Corvinul – „U” Cluj	0-0
Univ. Craiova – Farul	2-0
P. Badea (46), Gh. Popescu (90 – pen.)	
FCM Brașov – Sportul Stud. Cseke ('68)	1-0

Meciurile „Poli” Timișoara – Dinamo (0-1), Steaua – Inter Sibiu (5-0), Jiul – Flacăra Moreni (2-0) și Victoria – FC Bihor (3-0) s-au disputat în deans, la 20 septembrie, ca urmare a programărilor în Cupele Europene.

Clasament

1. Dinamo	5	5	0	0	17-1	10
2. Univ. Craiova	5	4	1	0	11-2	9
3. Petrolul	5	4	0	1	9-5	8
4. Steaua	5	3	1	1	10-4	7
5. FCM Brașov	5	3	1	1	5-6	7
6. FC Bihor	5	3	0	2	12-9	6
7. Victoria	5	2	1	2	5-3	5
8. Farul	5	2	1	2	8-7	5
9. FC Olt	5	2	1	2	6-5	5
10. Jiul	5	2	1	2	5-7	5
11. Corvinul	5	2	1	2	4-8	5
12. SC Bacău	5	1	2	2	6-9	4
13. Inter	5	2	0	3	8-14	4
14. „Poli” Timișoara	5	1	1	3	8-9	3
15. Flacăra	5	1	1	3	3-8	3
16. Sportul	5	1	0	4	5-6	2
17. „U” Cluj	5	0	2	3	4-12	2
18. FC Argeș	5	0	0	5	1-2	0

Etapa viitoare:

FC Argeș – „Poli” Timișoara, Inter – Petrolul, Farul – Steaua, Dinamo – Corvinul, Flacăra – SC Bacău, „U” Cluj – Jiul, FC Olt – Victoria, FC Bihor – FCM Brașov, Sportul – Univ. Craiova

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Represiunea din România. Despre exproprierea bunurilor

(Urmare din pag. 1)

Noii stăpâni se instalează în casele care au aparținut cândva altora, după ce investesc milioane în ele pentru a le reconstrui, într-o incredibilă paradă de lux și abundență. Vile somptuoase și spații de recreere împărațite pe tot teritoriul țării; conturi cu sume fabuloase în cele mai renumite bănci internaționale (...). „Transporturi aeriene speciale de haine de lux cu prețuri exorbitante de la case de modă faimoase (...). Aceasta este lumea în care se relaxează camarila dictatorului, în timp ce mii de oameni trăiesc în cutii de chibrituri, câștigând salarii care nu le permit nici măcar să își asigure minimul necesar traiului zilnic.

Pentru a justifica legitimitatea deciziilor despoților, oamenilor li se cere să le întâmpine cu entuziasm, să cânte imnuri de laudă și devotament față de „conducătorii luminați și titani între titani”. Așa li se cere românilor să se comporte. Dacă nu o fac, își riscă locul de muncă (...). „Singura voce care

se poate auzi este cea a liderului. Toți trebuie să fie ascultători și să se supună, iar cei care nu o fac vor dispărea în câmpurile morții.

În România, micile sate, conacele și casele țărănești tradiționale (amprenta oricărei civilizații) au fost condamnate la dispariție pentru că sunt considerate a fi „spațiul în care se manifestă liberalismul burghez”, care încă mai perpetuează «forme ale proprietății private» (...).

Înșelătoria și imoralitatea

„O densă rețea de colaboraționiști s-a țesut printre cetățenii țării. Suspicinile față de prieteni, colegi sau unii membri ai familiei crește de la o zi la alta. Cei care nu îl iubesc pe conducător nu își iubesc țara, iar oricine nu își demonstrează devotamentul sau aduce vreo critică la adresa lui este pus pe lista neagră, căutat, arestat, torturat și condamnat. Viața îi este pusă în pericol (...).”

„Înșelătoria devine din ce în ce mai păguboasă, tiranii își pierd echilibrul, iar repre-

sivitatea posibililor rivali ia forme violente (...). De exemplu, în România, liderii care ating un anumit grad de notorietate sunt compromiși imediat, destituiți din funcția pe care o ocupă și trimiși în funcții obscure, așa încât să nu se mai aude vreodată nimic despre ei.”

„O tăcere profundă acoperă tot ceea ce este strălucit, cutezător, avansat. Negarea și distrugerea valorilor reale, discreditarea și ruina personalităților proeminente au grave repercusiuni asupra evoluției civilizației umane (...).”

„Argumentul aplicării principiului neinterferării în afacerile interne ale statelor, pe care îl invocă guvernanții români în cazurile de violare sistematică și brutală a Declarației Universale ale Drepturilor Omului, a acordurilor internaționale cu privire la drepturile omului și a altor angajamente privind drepturile și libertățile omului, inclusiv constituțiile fiecărui stat, constituie nu numai un act ilegal, dar și unul profund imoral.”

tv 7 octombrie 1989

13:00 Telex
13:05 La sfârșit de săptămână
Cântecul toamnei. Recită Monica Modreanu. Desene animate. Itinerariile ale frumuseții. Redactor Maria Haineș. Farmecul dansului. Fragment din „Bolero” de Ravel. Soliști: Ion Tugearu și Mădălina Slăteneanu de la Opera Română din București. Muzică populară. Parada instrumentelor populare: taragotul. Cântă Luca Novac. Melodii instrumentale cu formația „Electric-cord”. Te-

lesport. Din Fono-Filmoteca de aur. Autograf muzical: Mirabela Dauer. Redactori coordonatori: Ovidiu Dumitru și Ana Potra
14:45 Săptămâna politică
15:00 Închiderea programului
19:00 Telegurnal
19:30 Partid și țară – o unică voință

Deplină aprobare de întregul nostru partid și popor a propunerii privind realizarea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție

de secretar general al Partidului Comunist Român și a documentelor pentru Congresul al XIV-lea
19:45 Sub tricolor, sub roșu steag. Versuri patriotice, revoluționare
20:00 Toamna românească. Emisiune literar-muzicală. Redactori: Mariana Șoitu și Eugen Dumitru
20:40 Film artistic. Turneul
22:05 Telegurnal
22:15 Melodii îndrăgite. Redactor Florentina Satmari
22:30 Închiderea programului

Enciclopedice

ORIZONTAL: 1) Totalitatea centrilor nervoși centrali care se găsesc în cutia craniană – Pronume 2) Vigoare – Zburător legendar 3) Renascentist olandez – Reflexiv 4) Bunică (reg.) – Creangă poetică 5) Semn grafic 6) Celebră simfonie beethoveniană 7) Os al pieptului de care se prind coastele și claviculele – Comparativ 8) Măsoară vârstă – Aparținând unei categorii 9) A se încreți – Așezări urbane 10) Specialist în studiul relațiilor de producție

VERTICAL: 1) Fenomen ce se află în legătură indestructibilă cu cauza care îl produce – Clorură de sodiu 2) Vapori plutitori – Specific unui popor 3) Procedeu prin care se obțin hidrocarburi ușoare după distilarea fracționată a țiteiului – Notă muzicală 4) Localitate egipteană – Parte componentă a corpului 5) Familie (abr.) 7) Neted – Liniștite 8) Prefix – Localitate spaniolă 9) Compactare – Acest (pop.) 10) Cupru – Demonstrativ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Informatica Bucureștiului, 1989

vremea

Vremea s-a încălzit ușor în majoritatea zonelor țării. Vântul a suflat slab până la moderat, cu unele intensificări în zonele de podiș și de munte. Temperaturile maxime au fost cu printr-o medie între 12-23 grade, iar minimele nocturne între 10-13 grade. În Capitală, vremea s-a mai încălzit, dar cerul a rămas parțial noros. Au continuat să cadă precipitații, mai ales în cursul nopții și dimineții. Temperatura maximă s-a situat în jurul valorii de 22 grade, iar minimele nocturne a coborât până la valoarea de 12 grade.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Căutăm femeie internă pentru îngrijire bolnavă.

Căutăm femeie pricepută pentru postul de însoțitoare copil, zona Apusului – Militari.

Căutăm femeie internă pentru îngrijire gemeni (băteți) în vârstă de doi ani și jumătate. Așteptăm provincia.

Supraveghez preșcolarii la domiciliul meu, zona Titan – Muncii. Vorbesc limba germană.

VÂNZĂRI

Vând congelator cinci sertare, antenă auto automată, televizor color.

Vând mașină nouă de tâmplărie, multifuncțională MTU 10.

Vând dormitor vienez unicat, mașină de cusut marca Singer, cojoc bărbătesc măsura 50.

Vând Fiat 800, stare foarte bună, pianină, pendulă, mașină de cusut manuală, Zenit cu teleobiectiv.

Vând ceas electronic birou, sigilat, televizor alb-negru, mașină de spălat cu storcător, scurtă bărbătească piele măsura 50-52.

CUMPĂRĂRI

Cumpăr sobă cu ardere completă, albume pentru fotografii, radiocasetofon stereo, nou, sigilat.

Cumpăr jachetă de damă din piele, măsura 46, ceas de mână, ambele noi, deosebite.

Cumpăr haină de piele, cojoc bărbătesc măsurile 48, 50 și de damă 46, 48, deosebite, noi.

Cumpăr generator nou, în perfectă stare, de circa 1 KW, solar demontabil.

Cumpăr video player și televizor color.

amintiri

MASINEXPORTIMPORT

